

Et fuldtalligt SU deltog i april mødet på Blåvand Fuglestation. Fra venstre mod højre ses: Ole Zoltan Göller, Rune Sø Neergaard, Kent Olsen, Ulf Eschou Møller, Jonas Pedersen, Morten Bentzon Hansen, Søren Haaning Nielsen, Sebastian Klein, Andreas Bruun Kristensen og Oskar Nilsson. Foto: Ole Zoltan Göller.

Nyhedsbrev fra Sjældenhedsudvalget

8. MAJ 2024

[Andreas Bruun Kristensen](#)

I weekenden 20.-21. april 2024 holdt Sjældenhedsudvalget møde på Blåvand Fuglestation. Af overskrifter kan bl.a. nævnes, at to nye arter for landet blev godkendt. Dermed tæller den danske liste nu 502 arter.

Amerikansk kærhøg i Vejlerne og på Mors - ny art for landet

Fundet af amerikansk kærhøg 1K hun i Vejlerne i perioden 26. oktober til 30.

december blev godkendt på mødet. Hvad der regnes som samme fugl, sås ved Sundby Kær på Mors (NJ) i perioden 27.-28. februar 2024; dette fund blev også godkendt. Hermed blot andet fund af arten i Skandinavien. Det første var en 3K+ han på Røst, Lofoten, Norge, 8. juni 2018.

Amerikansk Kærhøg, Bygholm Vejle, Danmark. Fotograf: Henrik Haaning Nielsen - Netfugls Galleri.

Sortbrun and - ny art for landet

Danmarks første - og længe ventede – fund af sortbrun and blev godkendt på mødet. Det drejer sig om en 2K+ han i Skjern Enge 18.-19. marts 2024.

Sortbrun and kan være en problematisk art at bestemme, da arten jævnligt hybridiserer med gråand i USA og Canada. Wildfowl (Reeber 2015) nævner, at ud af 4.608 vinger af sortbrun and og sortbrun and-type hybrider, der blev analyseret i 1977, var 13,2 % hybrider, og ud fra analyser af skudte individer af sortbrun and og sortbrun and-type hybrider i 2004-2008 var ca. 10 % hybrider. Fuglen i Skjern Enge blev bl.a. dokumenteret med fotos, der viser karakterer på både over- og undervinge. På fotos af overvingen ses smalle hvide spidser på armsvingfjerene, hvilket ifølge Wildfowl skulle ligge inden for variationen af sortbrun and. Fundet blev derfor godkendt som sortbrun and, selvom det ikke med sikkerhed kan udelukkes, at fuglen har gener fra gråand. Samme tilgang blev eksempelvis anvendt ved godkendelse af Danmarks første og

hidtil eneste fund af gråvinget måge i Aarhus 2009 til 2012 og armensk måge på Grønningen, Blåvand 4. maj 2017. Gråvinget måge hybridiserer jævnligt med bl.a. amerikansk svartbag og amerikansk sølvmåge, og armensk måge hybridiserer med middelhavsmåge.

Sortbrun And, Skjern Enge, Danmark. Fotograf: Birthe Lindholm Pedersen - Netfugls Galleri.

Sibirisk krikand i Nordsjælland

Et af vinterens mest overraskende fund var en sibirisk krikand han ved Favrholt Voldgrav nær Hillerød (S) 7. februar 2024. Hvad der regnes som værende samme individ sås ved Holløse Bredning 16.-27. februar. Det blev diskuteret, hvorvidt fuglen kunne aldersbestemmes til 2K, men i sidste ende vurderede Sjældenhedsudvalget, at fuglen ud fra de foreliggende fotos ikke med sikkerhed kunne aldersbestemmes, hvorfor fuglen derfor blev godkendt som 2K+ han.

Sibirisk Krikand, Holløse Bredning, Danmark, 16. februar 2024. Fotograf: Andreas Bruun Kristensen.

Polarlomvier

På mødet blev beskrivelser af polarlomvier rapporteret i forbindelse med invasionen i det sene efterår 2021 gennemgået. Foruden det allerede godkendte fund af en fotodokumenteret trækkende fugl ved Gilleleje og Udsholt Strand 23. oktober blev følgende fund godkendt:

Asserbo Strand (S), 22. oktober 2021, trk.

Hassenør, Ebeltoft (ÅH), 24. oktober 2021, trk.

Fornæs (ÅH), 24. oktober 2021, trk.

Kronborg (S), 6. november 2021, trk.

Hermed fem godkendte fund fra det sene efterår 2021, hvilket i kombination med hele 12 godkendte fugle, heraf seks fotodokumenterede, i Sverige i perioden 22. oktober til 11. november, udgør den største invasion af arten i Kattegat i nyere tid.

Polarlomvie, Børstrup Hage, Gilleleje, Danmark, 23. oktober 2021. Fotograf: Lars Andersen - Netfugls Galleri.

Genbehandling af fund af atlantisk/scopolis skråpe

En arbejdsgruppe bestående af tidligere og nuværende medlemmer af Sjældenhedsudvalget har gennemgået fund tilhørende artsparret atlantisk skråpe/scopolis skråpe med henblik på at undersøge, om nogle af fundene kunne artsbestemmes.

De eneste fund af artsparret, der er godkendt til art, drejer sig om fund af atlantisk skråpe ved Bratten Strand (NJ) 12. juli 2012, Nordmandshage (NJ) 23. juli 2012 og Trelde Næs (VE) 31. juli til 1. august 2012; godkendt som værende samme individ samt et fund af scopolis skråpe set på strækningen Gilleleje til Rørvig 14. september 2022 og i Skagen 16.-19. september 2022.

I flere af beskrivelserne af fugle godkendt som tilhørende artsparret er der beskrevet karakterer, der passer med atlantisk skråpe. Bestemmelsen af artsparret er beskrevet grundigt i Flood et al. (2021). Den primære karakter, der kan anvendes til artsbestemmelse, er udbredelsen af sort på undersiden af hånden. For nærmere detaljer om artsbestemmelse henvises til artiklen. I forbindelse med den videre behandling af fund af artsparret vil Sjældenhedsudvalget søge at indhente kommentarer fra personer med erfaring med de to arter set fra land for at få indtryk af på hvilke afstande og under hvilke betingelser, at den artsdiagnostiske underside af hånden kan ses. Med hensyn til forekomsten af atlantisk skråpe og scopolis skråpe i nabolandene besluttede Sjældenhedsudvalget desuden at indhente

yderligere information fra bl.a. Tyskland og Polen, der har henholdsvis ét og tre godkendte fund af scopolis skråpe, men ingen godkendte fund af atlantisk skråpe. I Sverige er der godkendt ét fund af atlantisk skråpe fra august 2021 samt ét af scopolis skråpe fra september 2022 - sidstnævnte fund omhandler samme fugl, der sås i Danmark.

Nye SU-medlemmer

Jonas Pedersen, bosat i Uldum, har mest birdet i Vestjylland, men han har kigget på fugle i snart 8 år. De sidste tre år har han brugt på fuglestation, med en forårssæson som observatør på Skagen fuglestation, samt to efterårssæsoner som ringmærker på Blåvand fuglestation. Senest har han været ringmærkningsansvarlig på Ottenby fågelstation i Sverige. Dette har givet god erfaring med ringmærkning, men passionen ligger bestemt i feltbestemmelse. Med meget tid i felten har han fundet fugle som Schwarz' løvsanger, Østlig gul vipstjert, Lille rørsanger og Isabellastenpikker i det skandinaviske.

Jonas erstatter Anders Odd Wulff Nielsen, der grundet familieforøgelse har valgt at udtræde af SU. Anders blev valgt ind i 2020 og fik dermed knap 4 år i udvalget. Anders takkes for et stort engagement i udvalget, hvor han blandt andet har ydet en stor indsats i forbindelse med islandsk vindrossel samt genbehandlingen af de "østlige bynkefugle", som blev bragt i Sjældenhedsudvalgets [seneste nyhedsbrev](#).

Esben Eriksen, bosiddende i Odense, blev på mødet valgt som nyt medlem af Sjældenhedsudvalget. Esben har set på fugle i ca. 40 år og har været et familiært ansigt på de store danske træklokaliteter og felttræf i mange år. En ivrig karriere som twitcher, hvor det første twitch var rosenmågen i Thorsminde i februar 1984, er nu skiftet ud med lokalbirding - primært på Nordfyn og Langeland. Esben har siden 2021 fundet både gråsejler, rosenstær og citronvipstjert på Fyns Hoved!

Esben overtager posten fra Kent Olsen, der blev valgt ind i Sjældenhedsudvalget i 2014 - efter også at have siddet i udvalget i 2000-2010. En stor tak skal lyde til Kent for en meget stor arbejdsindsats, heraf de sidste otte år som formand. Rune Sø Neergaard overtager posten som formand.

Referencer

Flood, R.L. & Gutiérrez, R. 2021. Field separation of Cory's *Calonectris borealis* and Scopoli's *C. diomedea* Shearwaters by underwing pattern. – *Marine Ornithology* 49: 311-320.

Reeber, S. 2015. Wildfowl of Europe, Asia and North America. – Christopher Helm.